

stræffeligt at kjende, hvor vi stode ligeoverfor uretmæssigt hævdede Rettigheder, som bagved sig havde en Nation paa 40 Millioner at støtte sig til, og som vi her — jeg bruger med Forsæt dette Udtryk — leffærdigt vilde skaffe os uden den allermindste Nødvendighed og i fuld Modstrid med, hvad Regjeringen ikke blot ved tidligere Leiligheder under Forhandlinger med Island har forudsat, men som den ogsaa i Grunden fuldkommen rigtigt har udviklet i Præmisserne. Det kan imidlertid ikke nytte at sige det Rette i Præmisserne, naar man saa dertil knytter Lovforslag, som skulle have Lovgyldighed uden Rigsdagens Samtykke, og som ville indeholde et fuldstændigt Brud paa, hvad jeg anseer for Danmarks Ret. Jeg skal indskrænke mig til disse Betragtninger med Hensyn til selve Forsatningspørgsmaalet.

Hvad nu Pengespørgsmaalet angaaer, da vil man ikke kunne faae noget mere slaaende Bevis paa det enorme Misforhold mellem Fordringer og Udgifter end ved at see efter i det selvsamme Lovudkast. Normalbudgettet eller Maximum af det Budget, som skal fyldestgjøre de ordinære Fornødenheder paa Island, er fastsat til 88,000 Rbd., hvoraf Kongeriget Danmark skal yde de 60,000 Rbd. Derefter skulle man altsaa synes, at der maatte være for 28,000 Rbd. Selvstændighed og for 60,000 Rbd. Afhængighed i Forholdet mellem Danmark og Island; men dette er saa langtfra Tilfældet, at Grunden, hvorfor man paa Island har protesteret — og endog de meest maadeholdne Meninge deroppe have deeltaget i denne Protest — ligesom rimeligt ogsaa Grunden, hvorfor Ministeriet nu nødvendig vil have Bidraget indskrænket til et vist Maaemaal, er den, at saa vilde der indtræde et Tidspunkt, hvor Danmark atter skulle blande sig i Islands Finantser, Noget, der jo kun kan siges under den besynderlige Forudsætning, at der til Islands Finantser ikke blot skulle henregnes Alt, hvad der efter den loyaleste Fortolkning kunde siges at være tilveiebragt af Islænderne og tilhøre dem, men ogsaa vort Tilskud. Jeg har været forberedt paa — thi i Forhold til Island er Danmark rigt, og Danmark og hele Norden staae i gammel Gjæld

idetmindste til det gamle Island — at være meget liberal, og jeg var belavet paa at give min Stemme til et Tilskud af 60,000 Rbd. paa 12 Aar, uden at jeg dermed engang vilde have sagt, at der, naar de 12 Aar vare gaaede, og Island efter at have faaet Raadighed over Alt, hvad dets er, og efter at have faaet en Gave fra Danmark, der udgjør langt, langt over Halvdelen af Alt, hvad der skal anvendes til Islands særlige Fornødenheder, endnu ikke kunde komme ud af det med sine egne Midler, ikke skulle ydes nye Tilskud; men jeg har ogsaa villet, at Sølelsen af Afhængighed og Bevidstheden om, hvorledes Danmark har stillet sig til Island, skulle holdes vaagen deroppe, og det synes mig, at hele denne Sags Historie frembyder de allerstærkeste Beviser paa, i hvor høi Grad dette er nødvendigt. Hvis vort Tilskud nu blev givet for bestandig, og hvis dernæst Raadigheden derover blev overladt til Islænderne paa en saadan Maade, at de egentlig kun havde Konge og nogle faa Paragrapher fælles med os — og det vel at mærke ikke de Paragrapher i Grundloven, som lægge Byrder paa Folket — saa tvivler jeg ikke om, at det vil svække Baandet. Jeg skal, som sagt, for Dieblisset, efter den ærede Justitsministers Udtalelser, ikke gaae nærmere i Detail i saa Henseende, idet jeg forudsætter, at denne Sag vil blive nøiere drøftet i et Udvalg.

Justitsministeren: Den ærede Landsthingsmand, der nu satte sig, og det høie Thing vil, efter hvad jeg før anførte, forhøjbentligt ikke misforstaae mig, naar jeg for Dieblisset ikke indlader mig nærmere paa Realiteten af det Foredrag, vi hørte, i Meget af hvilket jeg kan være enig. Der er kun et enkelt Udtryk, som jeg anseer mig forpligtet til at relevare; det forekom saa ofte, at jeg frygter for, at det ærede Medlem har lagt Mere ind i det, end der behøver at ligge deri. Han sagde oftere og flere Gange med et vist Eftertryk, at det tidligere Forsatningsudkast, der i 1867 blev forelagt Althinget, er forelagt her „til Efterretning“. Ja, tager man det i Betydning af „til Underretning“, „til historisk Dplysning“, er det ganske rigtigt; det er et